

М. В. Новікова

асп. III курсу

спеціальність 051 «Економіка»

Науковий керівник: д.е.н., проф. О. В. Побережець

ВПЛИВ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Тема дослідження є актуальною, оскільки стійкий розвиток національної економіки забезпечує рівні умови та можливості для функціонування всіх суб'єктів господарювання, враховуючи спектр державного впливу на трансформацію соціально-економічних процесів за наявності глобальних викликів.

Важливе значення в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів має державна митна політика, яка активізує розвиток зовнішньоекономічної діяльності в країні та забезпечує належний рівень безпеки національно-економічних інтересів.

В свою чергу, зовнішньоекономічна діяльність є невід'ємною частиною сфери ринкових відносин та віддзеркалює ступень конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Питання митної системи і дослідження її використання в зовнішньоекономічній політиці розглядали українські науковці, а саме: В. Будкін, І. Бережнюк, В. Андрійчук, А. Гальчинський, В. Гейць, О. Гребельник,

О. Кириченко, С. Ківалов, А. Кредісов, Д. Лук'яненко, Ю. Макогон, Ю. Пахомов та інші.

Зазначимо, що у умовах форсованих інтеграційних перетворень і стрімкого удосконалення митного законодавства, як міжнародного та і національного, на сучасному етапі суттєве значення набуває ефективна митна політика.

Згідно з Митним кодексом України, державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки. Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики [1].

На думку П. В. Пашко, митна політика – це відображення завдань, які держава має на меті її реалізації, тому постійно змінюється [2]. У свою чергу, І.Г. Бережнюк надає змогу визначити митну систему як контрольну-регулюючу, функціональну, складно організовану та чітко структуризовану соціально-економічну систему управління митною справою в цілому та всіма її підсистемами, зокрема з метою найефективнішої реалізації митної політики. У межах визначення митної політики формується система митного регулювання, яка, крім механізмів митно-тарифного та нетарифного регулювання, включає митну систему. Вплив держави в особі митних органів та інших суб'єктів митних відносин, причетних до переміщення товарів і транспортних засобів, з метою підпорядкування її дій своїм економічним інтересам запускає механізм митного регулювання, який реалізується через митну справу, а з діяльності митних органів починається реалізація митної політики [3].

На нашу думку, розглядаючи функції митної політики, можливо відокремити три основні пункти, це:

- регулятивна функція, яка передбачає дозвіл держави та компетентних органів завдяки економічним та адміністративним засобам та методам регулювати зовнішньоторговельні відносини;

- фіскальна функція є основною для митних органів, полягає у тому, що за рахунок стягнення мита та податків при перетинанні через кордон, відбувається наповнення державного бюджету;

- захисна функція, яка спрямована на захист та забезпечення безпеки держави від зовнішніх загроз.

Процес здійснення митної політики починається з діяльності митних та уповноважених органів, а здійснення митної справи відбувається через механізм митного регулювання, з метою підпорядкування її дій державним економічним вигодам.

Підкреслимо, що без впровадження інтеграційних процесів, які характеризуються етапами реалізації та регулювання і розвитку зовнішньоекономічних зв'язків з іншими країнами неможливим є забезпечення ефективності національної економіки.

Зовнішньоекономічна діяльність є одним з провідних чинників, які впливають на швидкість та якість економічного розвитку в умовах інтеграційних

процесів, тому саме вона повинна сприяти адаптації до оновлених економічних етапів та глобальних викликів.

Сприяння та протекція міжнародних взаємовідносин, зниження рівня міжнародної напруги, створення системи зовнішньоекономічної безпеки, все це сприяє якісному стрибку у розвитку національного середовища.

Виходячи з вищезазначеного, трансформація національної митної політики потребує таких заходів, як реконструкція та підвищення рівня чинного законодавства, сприяння потужному перетворення у сфері реформ.

Розвиток світової економіки в умовах глобалізації та інтеграційних процесів потребує модифікації митного коригування зовнішньоекономічної діяльності.

Таким чином, на нашу думку, провадження інноваційної та ефективної митної політики держави в умовах інтеграції, орієнтовано на швидке та гнучке реагування та трансформацію національної економіки в умовах пандемії та інших змін світової ситуації. Позитивним етапом змін буде залучення іноземних інвесторів та удосконалення системи збуту товарів національних виробників до країн Європейського Союзу.

Підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що митна політика в умовах інтеграції має провідну роль та є ефективним інструментом забезпечення економічних інтересів держави, що сприяє її соціально-економічному розвитку. При цьому процес розвитку національної економіки в міжнародному просторі вимагає удосконалення та реформації, що є перманентним процесом покращення певних сфер діяльності суб'єктів господарювання з наближенням до європейських стандартів та поступовим зростанням позитивних макроекономічних індикаторів.

Список використаної література

1. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 02.04.2021).
2. Пашко П.В. Щодо термінів «митна політика» та «митна справа». *Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка.* 2012. № 2. С. 41-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2012_2_7 (дата звернення: 02.04.2021).
3. Бережнюк І.Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. 44 с.